

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 220 ze zm.) do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy m.in. planowanie i organizacja zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze gminy.

W uchwale Rady Miasta Rybnika Nr 465/XXX/2017 z dn. 12.01.2017 r. w sprawie aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Rybnika” został wprowadzony zapis o konieczności opracowania „Planu zaopatrzenia miasta w ciepło” z uwagi na brak zapewnienia ze strony przedsiębiorstw energetycznych działających na terenie Miasta wprowadzenia rozwiązań zapewniających kontynuację dostaw ciepła do miejskiego systemu ciepłowniczego (MSC) od sezonu grzewczego 2022/2023.

Według stanu na I-szy kwartał 2017 r. plany rozwoju przedsiębiorstw energetycznych działających na terenie miasta Rybnika w zakresie zasilania w ciepło odbiorców zaopatrywanych zdalaczynnie z centralnego MSC, nie zapewniały dostawy ciepła na sezon grzewczy 2022/2023.

W związku z powyższym wymagane było opracowanie projektu „Planu zaopatrzenia...”, które wynika bezpośrednio z art. 20 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne: *„W przypadku gdy plany przedsiębiorstw energetycznych nie zapewniają realizacji założeń, o których mowa w art. 19 ust. 8, wójt (burmistrz, prezydent miasta) opracowuje projekt planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, dla obszaru gminy lub jej części. Projekt planu opracowywany jest na podstawie uchwalonych przez radę tej gminy założeń i winien być z nimi zgodny”*.

Zgodnie z art. 20. ust. 2 *„Projekt planu, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:*

- 1) propozycje w zakresie rozwoju i modernizacji poszczególnych systemów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, wraz z uzasadnieniem ekonomicznym;*
 - 1a) propozycje w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii i wysokosprawnej kogeneracji;*
 - 1b) propozycje stosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu art. 6 ust. 2 ustawy z dn. 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej;*
- 2) harmonogram realizacji zadań;*
- 3) przewidywane koszty realizacji proponowanych przedsięwzięć oraz źródło ich finansowania;*
- 4) ocenę potencjału wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej Kogeneracji oraz efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych lub chłodniczych na obszarze gminy”*.

Wykonane w ramach projektu „Planu zaopatrzenia ...” prace analityczne obejmowały:

- ✓ analizę stanu warunków pracy systemu ciepłowniczego Rybnika, w tym: stan i prognozę potrzeb cieplnych do 2030 roku (objęte analizą obszary to: MSC Rybnik, os. Kuźnia Rybnicka, rej. Chwałowice), ocenę stanu majątku ciepłowniczego przesyłowego i wytwórczego;

- ✓ analizę aktualnych i prognozowanych uwarunkowań zewnętrznych, wymagań środowiskowych dotyczących źródeł zasilania systemu ciepłowniczego;
- ✓ analizę możliwych modeli organizacyjnych i wariantów technicznych;
- ✓ określenie wariantowych rozwiązań zaopatrzenia w ciepło sieciowe miasta Rybnika w zakresie źródła zasilającego system ciepłowniczy dla obszarów: MSC Rybnik, os. Kuźnia Rybnicka, rej. Chwałowice;
- ✓ określenie orientacyjnych kosztów realizacji proponowanych przedsięwzięć;
- ✓ porównanie wariantów w zakresie szacowanego poziomu ceny ciepła u odbiorcy po realizacji inwestycji, warianty jw. uwzględniały propozycje w zakresie wykorzystania wysokosprawnej kogeneracji i środków poprawy efektywności energetycznej;
- ✓ analizę możliwego harmonogramu realizacji zadań w ramach wariantów w aspekcie wymaganego terminu zapewnienia zasilania na sezon grzewczy 2022/2023;
- ✓ analizę możliwości i warunków uzyskania dofinansowania inwestycji.

W toku prac wytypowano wariant zasilania MSC i os. Kuźnia Rybnicka z Elektrowni Rybnik jako preferowany biorąc pod uwagę kryteria: utrzymania ciągłości zasilania, wykorzystania zasobów lokalnych, ceny ciepła dla odbiorcy końcowego i zagwarantowania możliwości dalszego rozwoju systemu ciepłowniczego, szczególnie w aspekcie ograniczenia jego oddziaływania na środowisko (uzyskanie przez MSC statusu efektywnego systemu ciepłowniczego). Prace jw. wykorzystane zostały do prowadzenia bezpośrednich rozmów z przedsiębiorstwami energetycznymi działającymi na terenie miasta, w toku których analizy i ich wyniki zostały przez przedsiębiorstwa zweryfikowane.

W ramach prowadzonych prac nad projektem „Planu zaopatrzenia...” dla wskazania i potwierdzenia działań ukierunkowanych na wytypowanie optymalnego rozwiązania oraz dla zapewnienia możliwości jego realizacji w wymaganym czasie, tj. do rozpoczęcia sezonu grzewczego 2022/2023, został powołany przez Prezydenta Miasta Rybnika *Zespół do spraw bezpieczeństwa dostaw ciepła dla Miasta Rybnika*, w skład którego weszli przedstawiciele:

- ✓ Urzędu Miasta, jako podmiotu, do którego zadań własnych należy między innymi planowanie i organizacja zaopatrzenia w ciepło;
- ✓ PGNiG Termika EP, jako operatora systemu dystrybucyjnego działającego na terenie miasta i dysponenta umów z odbiorcami ciepła;
- ✓ Firmy Energoekspert, jako konsultanta Miasta Rybnika.

Końcowym efektem pracy *Zespołu* było przygotowanie i podpisanie w dniu 18.12.2017 r. „Porozumienia dotyczącego współpracy dla zapewnienia ciągłości zasilania w ciepło systemowe Miasta Rybnik”. Stronami „Porozumienia” są:

- ✓ Miasto Rybnik;
- ✓ PGNiG Termika Energetyka Przemysłowa S.A.
- ✓ PGE Energia Ciepła S.A.
- ✓ Polska Grupa Górnicza sp. z o.o. (obecnie już Polska Grupa Górnicza S.A.).

W „Porozumieniu” stanowiącym Załącznik nr 1 przedmiotowego „Planu”, Strony wyraziły wolę współpracy w dążeniu do realizacji projektu, w wyniku którego będzie zapewniona od 01.09.2022 r.

nieprzerwana dostawa ciepła dla miasta z kierunku Elektrowni Rybnik. Zgodnie z art. 1, Strony „Porozumienia” postanowiły, że zarówno działając każdy indywidualnie, jak i współdziałając dążyć będą do realizacji projektu polegającego na: przebudowie Elektrowni w Rybniku w sposób umożliwiający produkcję ciepła w Elektrowni w Rybniku w skojarzeniu z produkcją energii elektrycznej w sposób adekwatny do potrzeb MSC, połączeniu miejskiego systemu ciepłowniczego z Elektrownią w Rybniku.

Ponadto, zgodnie z zapisami i wymaganymi terminami „Porozumienia”:

- ✓ Zarząd PGE Energia Ciepła S.A. przedstawił wstępny harmonogram realizacji projektu oraz poinformował, że „...uzyskał zgodę korporacyjną i zgody organów wewnętrznych Grupy PGE na kontynuację prac związanych z projektem „Ucieplnienie Elektrowni Rybnik – przebudowa dwóch bloków dla utworzenia nowej jednostki kogeneracyjnej”” (pismo znak GD/90/2018 z dnia 12.03.2018 r. – Załącznik nr 2 „Planu”);
- ✓ Zarząd PGNiG Termika Energetyka Przemysłowa S.A. przedstawił harmonogram prac oraz poinformował, że „...projekt pt. „Zaopatrzenie miasta Rybnika w ciepło po roku 2022” jest wprowadzony w plany inwestycyjne naszego przedsiębiorstwa, uzyskał wymagane na obecnym etapie zgody korporacyjne i znajduje się w fazie realizacji od dnia 25.09.2017 r.” (pismo znak 4/2018/1/BS z dnia 12.03.2018 r. – Załącznik nr 2 „Planu”);
- ✓ Polska Grupa Górnicza S.A. poinformowała, że „...w ramach działań własnych dostosowujących Elektrociepłownię Chwałowice do zabezpieczenia ciągłości zasilania w ciepło KWK ROW Ruch Chwałowice uwzględni utrzymanie dostaw ciepła do Dzielnicy Chwałowice po okresie 30.06.2022 r.” (pismo znak 70/PPE/LL/52139/18 z dnia 19.03.2018 r. – Załącznik nr 2 „Planu”).

W myśl art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 ze zm.) dla projektu „Planu zaopatrzenia...” uzgodniono odstąpienie od przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach (pismo z dn.10.01.2018 r. znak WOOŚ.410.568.2017.BM) i Śląskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym (pismo z dn. 10.01.2018 r. znak NS-NZ.042.175.2017). Odstąpienie to wynika z faktu, że przedmiotowy dokument dotyczy obszaru jednej gminy, a efektem planowanych działań będzie poprawa efektywności wykorzystania energii pierwotnej w źródłach przewidywanych dla zasilania MSC, a w konsekwencji obniżenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, co będzie miało korzystny wpływ na środowisko, w tym zdrowie i życie mieszkańców.

Ponadto pismem nr IMI.2600.6.2018 r. z dnia 20.03.2018 r. został do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego wysłany do uzgodnienia „Plan zaopatrzenia...”. Urząd Marszałkowski pozytywnie zaopiniował ww. dokument.

Ogół przeprowadzonych prac jw. pozwolił na wyciągnięcie w „Planie zaopatrzenia...” wniosków końcowych:

- ✓ organizacja zasilania systemów ciepłowniczych oparta będzie o przedsiębiorstwa działające na terenie Miasta z koordynacją ze strony Miasta;

- ✓ zmiana układu zasilania konieczna jest dla trzech powiązanych rynków ciepła tj.: MSC, os. Kuźnia Rybnicka, dzielnica Chwałowice;
- ✓ wybranym i potwierdzonym przez odpowiednie przedsiębiorstwa energetyczne wariantem dla zapewnienia dostaw ciepła jest wariant W1 obejmujący wyprowadzenie ciepła z Elektrowni Rybnik do MSC (obszar centrum Miasta) oraz osiedla Kuźnia Rybnicka;
- ✓ działaniem równoległym jest konieczność modernizacji EC Chwałowice w zakresie zapewnienia dostaw ciepła do KWK ROW Ruch Chwałowice oraz odbiorców komunalnych w dzielnicy Chwałowice potwierdzona przez odpowiednie przedsiębiorstwa;
- ✓ wybrany wariant, daje gwarancję przekroczenia wskaźnika 75% ciepła wytwarzanego w kogeneracji i zapewni dla MSC uzyskanie statusu efektywnego systemu ciepłowniczego, co warunkuje jego dalszy rozwój szczególnie w aspekcie ograniczenia zanieczyszczeń powietrza w mieście;
- ✓ podpisane „Porozumienie” oraz zgody korporacyjne są podstawą do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw ciepła od 01.09.2022 r.

Skierowany pod uchwałę projekt „Planu zaopatrzenia...” opracowywany jest na podstawie przywołanych powyżej „Założeń do planu...” i jest z nimi zgodny.

„Plan zaopatrzenia...” wskazuje konkretne rozwiązanie ciągłości dostaw ciepła do MSC od 01.09.2022 r. i jest zgodny z planami przedsiębiorstw energetycznych (zgody organów korporacyjnych) działających na terenie Miasta.

Niniejszy „Plan zaopatrzenia w ciepło dla Miasta Rybnika w zakresie źródła zasilającego miejski system ciepłowniczy” po jego uchwaleniu przez Radę Miasta wraz z zawartym „Porozumieniem” stanowiącym załącznik nr 1 do „Planu” definiują w myśl art. 20 ust. 6 zakres działań dla zapewnienia ciągłości dostaw ciepła dla miejskiego systemu ciepłowniczego Rybnika, z którym działania odpowiednich przedsiębiorstw energetycznych winny być zgodne.